

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak : Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy óra 1 frt.
Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő :
Gáspár Imre.
Kiadó lapulajdonos :
Kutasi Imre.

Szerkesztőség : Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház
Kiadóhivatal : Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Mutatványszámokat szóval vagy levelezőlapon nyilvanított ohajra, bárkinek egy hétig ingyen és bermentve küldünk egy helyben, mint vidékre.

Állami közigazgatás.

Debreczen, jan. 22

A kormány legközelebb előfogja terjeszteni a törvényjavaslatot a közigazgatás és önkormányzat szervezéséről, aztán az árvaügyek rendezéséről és végre a közigazgatási bíraskodásról.

A közigazgatási törvényjavaslat a városi törvényhatóságokra nem terjed ki.

A javaslatban az is kimondatik, hogy a közigazgatást állami közegek látják el. Az eddig alkalmazott tisztviselők állomásukat megtartják mandátumuk lejártáig, de az időközben megüresedett állomások kinevezés útján töltenek be. A megyei pénztárak megszünttetetnek és ezek teendőit az adóhivatalok veszik át.

A közutakra vonatkozó teendők, és építészeti hivatalok a belügyminiszternek lesznek alárendelve.

A megye élén a főispán áll; ennek vannak alárendelve az alispán és a megye székhelyén működő más tisztviselők. A főispán köteles állandóan a megye székhelyén lakni; ő öröklik a vármegye te-

rületén az állami érdekek felett, felügyel a közigazgatás pontos és egyöntetű menetére s ellenőrzi a törvények helyes alkalmazását.

A főispánnak közvetlen alárendelt közegek: alispán, pénzügyigazgató, árvaszéki elnök, jogtanácsos, tanfelügyelő és erdőfelügyelő.

A kinevezett alispán vezeti a megyében a közigazgatást. A járási szolgabíró mellé kellő segéderő fog alkalmaztatni. — A pénzügyigazgató hatásköre ugy marad, a mint azt az 1889-iki XXIII. törvény-cikk szabályozta. Az árvaszéki elnök árvaszéki működése külön törvény által szabályozatik. Az erdélyi tisztí ügyészek fölé jogtanácsosi állás szervezettek minden megyében. A vármegye önkormányzati hatásköre fenntartatik, melyet a kormány felügyelete alatt a törvény korlátai között gyakorolhat.

Fentartatik a megyék ama joga is, hogy közérdekű és országos ügyekkel foglalkozhatnak és fenntartatik továbbá a megyék levelezési joga egymással és kérvényezési joga az országgyűléshez, és tiltakozási joga, ha a törvényesen meg nem szavazott adó behajtatni, vagy a meg nem ajánlott ujonczok kiállittatni czéloztatnának.

A vármegye teljes ellenőrzési joggal fog birni a közigazgatás menetére;

a fegyelmi vizsgálat elrendelésére is befolyása leend, és fenntartatik az önkormányzat ügyében szabályrendelet alkotási joga.

Jótekonysági, közművelődési és közgazdasági czélokra pótdót vehet ki; a megyei bizottság összealkotásának módja a bizottság tagjainak száma és a bizottsági tagok választásánál követendő eljárás fenntartatik.

A megyét megillető jogok gyakorlása a legfontosabb ügyekben ezentul is a közgyűlést illeti.

A most is fennálló megyei állandó választmány működése szabályozatik, ennek feladata részint előkészíteni a közgyűlésen tárgyalandó ügyeket, — részint a közgyűlés helyett törvényileg átruházott hatáskörben érdemileg intézkedni.

Az állandó választmánynak megadatik a jog arra is, hogy elhatározása folytán rendkívüli közgyűlés hívassék össze.

Nagyobb megyékben, vagyis oly megyékben, melyek területe háromezer négy-szögkilometert meghalad, melyekben ennélfogva különböző érdekek merülhetnek fel, a megye különböző, egymástól távol eső vidékei közt a helyi ügyek ellátására járási tanács alakítható.

A járási tanács elnöke a főszolga-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Egy királyné életéből.

(Történelmi vázlat.)

— Irta : *Bay Ilona.* —

(Folyt. és vége.)

Erzsébet királynét Rómában nagy pompával várták. Érkezése hírére az egész város eléje tödült. A klérus magas tagjai a szt.-Péter templomnál üdvözölték, s a pazar bőkezűséggel ajándékot osztogató özvegy magyar királynét, — ama korban a Fekete tengerig terjedő magyar birodalom hatalmas királyának édesanyját — a Szt.-Péter templomba, hódolattal vezették be.

Egy évi távollét után, Erzsébet a sok ünnepeletésben kifáradva, fia jövőjében teljesen megnyugodva, Visegrádra érkezett. — Azonban Endre herczeg végzete a sors könyvében más-ként jegyeztetett be; Erzsébet keble galambjai csakhamar tova röppentek. Mihelyest Erzsébet utra kelt, a nápolyi udvar képe is megváltozott, a kevély, ravasz nápolyi Johanna, Erzsébet behatoló tekintetétől szabadulva, férjével szemben álcáját félre dobta, és a magára hagyott magyar herczeget, a szerencsétlen Anjou Endrét, kegyenczével meggyilkoltatta.

A váratlan gyászhir Erzsébetet mélyen sujtá, és csak akkor vette észre, hogy menyé ő vele szemben is minő álnok játékot űzött!

A mély fájdalomba merült Erzsébet orangeala, Lajos fia, közelében volt. Lajos király édes anyja fő jellemvonását jól átértette; Lokietek Erzsébet hiu, hatalomra törekvő asszonyolt.

Lajos király tehát jól számított, mikor buszongó anyja kezébe jogart adott.

Lokietek Erzsébet testvér öcsese, Lokietek Kázmér lengyel király örökös nélkül hunyt el, s a lengyel rendek, Kázmér király óhajására I. Lajos magyar királynak ajánlották föl a trónt. I. Lajos király pedig, Lengyelország kormányzatával, édes anyját bizta meg.

Erzsébetet ez újabb kitüntetés tevékenységre ébreszté, és Visegrádról Krakkóba utazott; szülőföldje benyomásai alatt teljesen visszanyerte könnyed, vidám kedélyét.

A Lajos király hatalmában, áldozatkész gyermeki szeretetében vetett bizalommal, Erzsébet kevélyen ragadta kezébe a lengyel jogart, azonban az édes szülőföldön koránt sem találkoztott a magyar lovagiassággal. A minduntalan hatalmát éreztető nő-uralom, a lengyel rendeket elkeseríté, s a kormányzattal folytonos összeütközésbe jövő lengyel nemesség, a magyarok hódolatához szokott Erzsébetnek izgalmas napokat szereztek, melyhez a kormányzó királyné csuzos, ideges bánatmai is csatlakozván, Erzsébet végre ágyban fekvő beteg lett.

A kínos fájdalomtól gyötört, beteg asszony szemcire álm ereszkedett, de Erzsébet csakhamar fölserkent, és látja, hogy ágya kárpítja szétlebben, és egy öreg remete áll előtte.

A beteg lázas tekintete az idegenre tapadt. Az idegen részlvéveleg, a beteg halántékait simogatva mondja:

— Két adag rozmarin levelet, ugyanannyi virágát, három adag, négyszer lepárolgott égett borral vegyítsd össze, légmentes edénybe zárd be, és az edényt melegre helyezd, ötven óra után pedig a folyadékot lombikon szűrd le. Ama szerből, hetenként egy drachmát végy be, arczodat, fájós tagjaidat mosogasd meg vele.

A beteg szólni akart, de mire teljesen felocsudott, a tünemény elmondva a „L'eau de la Reine d'Hongrie” receptjét, tova surrant.

A krónika még azt teszi hozzá: a remete utasítása szerint a gyógyszer elkészült és a csodatevő gyógyszer használata közben Erzsébet teljesen felgyógyult, sőt annyira ifjúvá, üdévé vált arca, hogy az akkor már nagyon hajlott koru matrónának kérője is akadt volna. De a tényhez visszafordulva, Lengyelország kormányzata közben Erzsébet feje fölött mindinkább sötétebb felhők vonultak össze, és a lengyel nemesség gyöngédtelensége, a melylyel a kormányzó királynő fogyatékoságát elítélte, Erzsébetet mélyen sérté, saját nemzete ellen zugalódva, a szélsőjeit teljesítő, — mindenkor hódoló magyar nemzetre gondolt, s a megbántott kevély asszony még szigorubbán vezette kormányzatát.

A Lajos király humanitásától legyezgetett lengyelek Erzsébet anya-királynétől mindinkább elidegenedve, végre fegyvert fogva lázongtak.

A lázongók már Krakkó város utcáin Erzsébetet rágalmazták, a királyné magyar udvarnépét, ha szerét ejthették, fölkonczolták.

A vitt hírekre Erzsébet meghökkent, hanem fölindulásán csakhamar uralkodott, a veszélyek perczében fonségtelt királynő maradt; a várkapuit becsukatva, Krakkó vára termében higgadt nyugalommal járt-kelt, mintha körülte mi sem történnék, pedig a lázongók üvöltései, fegyver-zöreje, a vártermekben vészjóslólag hangzottak be; Krakkó királyi termében, halotthalvány arczok közt: vidám, tánczra készítő muzsika-szó harsogott...

Az alatt Erzsébet királyné követje a Kárpátok fölé nyargalt.

A Krakkó várában zárkóztak helyzeté mindinkább válságosabbra fordult. Erzsébet re-

biró; kivüle a tanács a megyei közgyűlés által választott 8—12 tagból áll, kiknek fele a megyei virilisek soraiból választandó.

A járási tanács tagjai hat évre választatnak és a tagok fele minden három évben kilép.

A közigazgatási bizottság választott tagjainak eddigi száma tízről tizenkettőre szaporították.

E törvényjavaslat előzetes tárgyalására a belügyminiszter e hó 25-ére több főispánt összehívott Budapestre.

— **Országgyűlés.** Jan. 22-én. A képviselőház gr. Csáky László, volt alelnökének temetése miatt korábban fejezte be tanácskozásait. Az ülésen ismét több figyelemreméltó felszólalás történt. Spóner Andor, bár első szónok volt, higgadt, szép beszédével mégis le tudta kötni a ház figyelmét. Berzeviczy Albert államtitkár az egész ház helyeslése közben polemizált azokkal, kik a javaslatot egy vagy más szempontból elleneztek. A mit a kormány magyarosítási politikájára mondott, azt pártkülönbőség nélkül lelkes éljenzéssel fogadták. Szellems beszéd volt a Fenyevesy Ferenczé, ki szintén nagy tetszés mellett foglalt állást a nemzetiségiek ellen. Schwarez Gyula figyelemmel hallgatott beszéde után gr. Csáky Albin miniszter szólalt fel s ismét egyikét aratta a legnagyobb parlamenti sikereinek. Beszédének különösen a vége tetszett, hol a nemzetiségi állásponttal szemben őszintén és erélyesen foglalt állást. A miniszter egyébként a fohászszerű imára nézve megjegyezte, hogy az esetre, ha a részleteknél a felekezeti ima tárgyában is nyujtatnék be módosítás, hajlandó lesz azt fontolóra venni, mert senkinek vallásos érzületét nem akarja bántani. Végül még Madarász József beszélt s ezután az elnök gr. Csáky László temetése miatt az ülést egy órákor berekesztette.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A mérsékelt ellenzéki pártkör szerdán a vasárnapi munkaszünetről szóló javaslatot tárgyalta s azt elfogadta. Lesskó István a munkaszünet kiterjesztését óhajtja a mezői munkásokra is. Bernáth az orthodox zsidók kérvényét pártolja s a Sz. István napján kívül karácsony első ünnepét is munkaszünetnapnak óhajtja kimondani. Károlyi Sándor gf. megjegyzi, hogy ez izraeliták legna-

megő udvarhölgyeit, csekély számú magyarjait maga köré gyűjté és felindulását leplezendő, a bátor asszony, vidám, mosolygó arcczal, muzsika szóval akart a várkapu előtt tomboló lengyeleknek imponálni.

Azonban a szinlett nyugalom semmit nem könnyített Erzsébet sorsán. Lajos király nagy ügyyel-bajjal állithatta vissza a rendet és a lengyel nép által gyűlölt Erzsébet könnyezve távozott.

A nyolczvan évhez közeledő matróna, amaz időtől fogva Lengyelországba többé vissza nem fordult, a politikai üzelmekkel fölhagyva, budai palotájába vonult, hosszú, dicsteljes élete vissza pillantásával, a földi hiúságtól elfordulva vallásos elméletek közt, végrendeletével foglalkozott.

Róbert Károly királyunk özvegye hamvait, mint tudjuk, Budán helyezték el.

Azóta századok zajlottak le; a büszke Lokietek Erzsébet fény-árny oldalára is, sok másokéval, az idő enyészet-fátyola borult; azonban valahányszor utam Visegrád vára előtt elvezet, az öreg Duna felett emelkedő erdőborította magas hegyoromról lenéző barna romladványokat, mint nemzetem hajdani fényét, hajdanának maradványait, kegyelettel szemléltem, egyszersmind lelki szemével a szerencsétlen Zaach nemzetségs bús arnyai lebegnek... és önkénytelen arra gondolok, az egykor hatalmában nagy, törhellen magyar nemzetlő szeretett királynénak, Lokietek Erzsébetnek, dicsteljes, hosszú élete folyamán: sötét visioi voltak-e? Lelki furdalásokat érzett-e? Mert a történelmi hagyomány Róbert Károly hitvesét, Erzsébet királyné, könnyelmű testvérét, a lengyelek királya Lokietek Kázmér által elé idézett katasztrófában, vagyis a Zaach Klára és nemzetsége tragikumában: bűnrészesnek vallja.

gyobb részt nem mint munkások, hanem mint munkaadók jönnek tekintetbe, a munkások — minthogy leginkább kereskedéssel foglalkoznak — nagyon csekély számmal vannak; tehát itt az ő kedvükért kivételt bajosan lehet tenni. — Andreánszky Gábor báró kifogásolja azt, hogy a mezői munkások a munkaszünetelésből ki vannak zárva; tisztán a jogegyenlőség elvéből kiindulva, az orthodox izraeliták kérvényét ő sem tartja tekintetbe vehetőnek. Apponyi Albert gf. a mezői munkákra is feltétlenül kiterjesztendőnek tartja a vasárnapi munkaszünetet. Habár szóló a kormány diszkréciónárius hatalma kiterjesztésének nem barátja ugyan általában, de a Gaál Jenő által proponált kautelákkal, t. i. hogy a 3. §-ban adott meghatalmazás a korlátozásra csak 3 évig tart, akkor a kivételek a szerzett tapasztalatok alapján törvénybe iktandók, a javaslatot elfogadandónak véli. Végül az elnök Beöthy Ákóst a mai napon mondott nagyszabású beszédeért a jelen voltak helyeslése és éljenzése közt melegen üdvözli, mire az értekezlet véget ért.

— **Külföldi hírek.** Pétervár, jan. 21. A lapok Ferencz Ferdinánd főherczeg látogatásának híret a legrokonszenvesebben fogadják. A Novoje Vremja azt mondja, hogy a főherczeg szívesen látott vendége lesz nem csak az orosz udvarnak, hanem az egész orosz társaságnak. Nálunk senki sem viseltetik előítéletes ellenségeskedésekkel Ausztria-Magyarországra iránt. A Peterburgskija Viedomosti a főherczeget fölöttébb rokonszenves és minden jó iránt fogékony egyéniségnek mondja s reméli, hogy látogatása előfoga mozdítani Ausztria-Magyarország és Oroszország viszonyainak javulását. — **Nihilisták Bulgáriában.** Bécs, jan. 21. Londonból jelentik az Extrablattnak: A Times szófiai értesülése szerint az ottani német követ egy orosz jegyzéket nyujtott át a külügyminiszternek, a mely tizenhárom megnevezett nihilistának és gonosztevőnek a le tartóztatását követeli. A miniszter megígérte, hogy a jegyzékben felsorolt emberek magaviselele iránt vizsgálatot fog elrendelni. Ezek között több nő is van s néhányan közülök bolgár alattvalók. Legjobban valami Gattow nevű ember van kompromittálva, a hatóságok azonban nyomát sem találják Szófiában ilyen nevű embernek. — **Ferradalma.** Buenos-Ayres, jan. 21. A chiliti kormány szárazföldi csapatai közt viszály ütött ki. A katonák egy része mindenes-tül átment a fölkelőkhez, a kik, úgy látszik, erélyes akcióra készülnek. — Valparaisóból érkezett távirati jelentés szerint Pisaguát és Caletabuenát ostromzár alá vették. — **Berlin,** jan. 21. A birodalmi gyűlés mai ülése alatt az a hír volt elterjedve, hogy Vilmos császár a legutóbbi operai estélyen Koscielski lengyel képviselőnek meglegedését nyilvánította azért a magatartásért melyet a lengyel képviselők a gabonavámokról folyó vitában tanusítottak. A lengyelek tudvalevőleg hozzájárultak a kormány előterjesztéséhez. Ez a hír még megerősítést vár. — **A chilei ferradalom.** Mexiko, jan. 22. Iquiqueből érkezett magántávirat szerint az insurgentsz száma napról-napra szaporodik. Az összeütközést legközelebb várják. — **Rio de Janeiro,** január 22. Az egész miniszterium beadta lemondását a köztársaság elnökének. — **Buenos-Ayres,** jan. 22. A legutóbb érkezett hírek szerint a chilei fölkelők occupálták Pisaguát.

Sport.

A Columbus-korcsolya.

(A Rohonczy Gida találmánya)

A „Columbus“ korcsolya a korcsolya-sport terén nagy újítást jelent és az eddig elismert legtekélyesebb korcsolyával, a cipőhöz srófolt „Jakson Haynes“-sel szemben is haladást képez, a mennyiben a „Columbus“ a „Jakson Haynes“-nek legnagyobb fogyatkozását, t. i. az annyira alkalmatlan és az egészségre is ártalmas cipőcserét, elkerülhetővé teszi.

A „Columbus“ az eddig létező, mintegy 150 korcsolyaszabadalomtól a következőkben tér el: 1. A cipő talpához könnyen s gyorsan odaröszithető s ép úgy le is vehető. 2. Használatkor a megmozdíthatlanságig rögzíthető a talphoz, s ennek következtében a korcsolyatartó szíjnak teljes elmellőzésével is, a legnagyobb biz-

tonságot nyujtja. 3. A talpnak mindig egy és ugyanazon helyén áll. 4. Egyszerű szerkezete folytán könnyen tisztán tartható. 5. Főleg kirándulások alkalmával a kabátzsebben is könnyen hordható, s végre az egész világra szabadalmazott szárnyas anyacsavar szerkezete következtében, bármely formájú korcsolyalapra alkalmazható.

Az idő rövidege miatt a „Columbus“ eddig csak 4 korcsolya-egyesület választmányának, t. i. a budapesti, bécsi, pozsonyi és pécsinek mutatott be.

Mind a 4 korcsolya-egyesület, választmányának jegyzőkönyvi kivonatban adott nyilatkozata szerint, a „Columbus“-t egyhangulag az eddig létező összes korcsolya-találmányok közt a legcélszerűbbnek ismerte el.

E korcsolya több apró, hozzátartozó alkatrészei miatt, a gyári czimkével leragasztott fadobozban kerül forgalomba, melyen föl van tüntetve az illető korcsolya nagyságának a száma — a szükséges lábhozhoz képest — centiméterekben 20—31-ig, továbbá a korcsolya lap alakja és elárúási ára.

Minden doboz tartalma a következő:

1. Egy pár „Haynes“ vagy „Halifax“ korcsolyalap, legfinomabb kovácsolt aczélből, melynek talprésze edzett s már ily állapotban kissé homorura köszörült s 2 csavarjával együtt nickelezett.

A lap egyik oldalán „Columbus“, s orrán sasszárnyas korona, másik oldalán pedig a feltaláló (Rohonczy G.) neve, s orrán a korcsolya nagyságának száma van bevésvé.

2. A korcsolya számának megfelelő 4 darab (I., II., III. vagy IV. nagyságú) szárnyas anyacsavar, mely nickelezett vagy aranyozott (galvanizált.)

Az anyacsavar lapjának felső részén egy korcsolyás czipő, alul pedig a feltaláló (Rohonczy G.) neve van bevésvé.

3. Egy kisebb doboz következő tartalommal: 4 drb. 2 aczél- és 2 pléh (dupla-talplemez); 2 drb. aczél saroklemez; 20 drb. talplemez-sróf, sárga rézből; 10 drb. saroklemez-sróf, sárga rézből; 1 drb. anyacsavar-kules, mely egytálla tisztító szög; 1 drb. srófhuzó; 2 drb. saroklemezfedő, kaucsukból; 4 drb. filz talplemez-betét; 1 pár a lemezeknek a czipő talpán való helyének meghatározására szolgáló papirtalp, a korcsolya nagysága szerint 1 használati utasítás.

A „Columbus“ korcsolya minden dupla-talpu czipőre alkalmazható, ha a talp még jó és kizárólag bőrből készült.

A saroknak azonban ugy a férfiak mint nőknél középmagasságúnak s legalább is angol sarok formájúnak kell lenni. Legcélszerűbb talpvastagság: gyermek-lábnál 8 milliméter; nő-lábnál 9 milliméter; férfi-lábnál 10—11 milliméter; sarokmagasság 2—2½ centiméter.

A felerősített korcsolya-lapjának a láb hosszának megfelelő egyenes fekvéssel kell birnia, és hogy a lap hosszban a nagy lábujj és második ujj közé essék; továbbá a talp-és saroklemez egymástól való távolsága, a korcsolya feltehetőse szempontjából precizen betartandó; ez okból a lemezek helyének helyes és pontos kijelölése és azoknak felillesztése és felerősítése a legnagyobb pontossággal bir, ha e korcsolyát használni óhajtjuk. Hogy tehát a lemezeket a czipőtalp kellő helyére erősíthessük, a korcsolya, és e szerint a czipő hosszának is megfelelő papirtalprajzokat, mint a rajz külső vonala mutatja, ollóval kivágjuk, s a talpformát, nyert rajzot a czipő talpára helyezük és pedig úgy, hogy a czipő talpának orra a papirtalp által teljesen fedve legyen s így a czipő- és papirtalpi közti esetleges pár milliméternyi különbözet a sarokrészen maradjon, s hogy a papirtalp tengelye a czipőtalp hosszának középvonalára essék.

A papirtalpat a czipőtalpra így ráillesztvén, egy gombostűvel a talp-és saroklemez külső formájának pontokkal jelölt töréseit, ugyszintén a belső, keresztben vonalozott, s a férfitalpnál hosszukás, a saroknál négyszögletes forma sarkainak, szintén pontozott helyét keresztül bökjük.

Ily módon már a czipőtalpon ugy a lemezek kellő helyét, valamint a korcsolyacsavar két fejének beillesztésére szükségessé váló ürréformájának helyét is birjuk.

Ezután következnek a czipész munkája, t. i. véső vagy késsel oly mélyre vajándó ki a talpbőr, a mint az a talprajzon ki van tüntetve, a

mely mélyítési méretek szintén pontosan betartandók. Ennek megtörténtével a dupla talplemez, — a hogy össze van kötve és a mint a rajz mutatja — kellő helyére fektetve, a rövidebb srófokkal a talphoz, az egyszerű saroklemezt pedig — szintén, a hosszabb srófokkal a sarokhoz erősítjük.

Ha azonban a talplemezt még biztosabban és tartósabban óhajtjuk a talpra erősíteni, vegyünk cirka 3 milliméterrel hosszabb rézsróft, mint a milyen vastag a talp, s a srófok besrőfolása után a cipő belső részén kibujt srófok helyét lekalapáljuk és pedig olyképen, hogy a cipőt vas üllőre huzva, a sróffejet kívülről verjük, míg a sróf hegye a vason ellapul, s azután még egy vékony talpbélést ragasztunk a cipőbe.

A korcsolya fellevesénél előbb a korcsolya hátsó szögét illesztjük a saroklemezbe, negyedkörív fordítással az első szög is talplemezhez jutván, ide beillesztjük s helyére hátra toljuk; ezután előbb a talpra, ezután a sarokra rácsavarjuk, de csakis kézzel, a szárnyas anyacsavarokat, mert szabad kézzel ép annyi erőt lehet kifejteni, a mennyi a korcsolya felerősítésére szükséges; ezért is az anyacsavar kulcsa csakis a levételnél alkalmazandó szükségből, t. i. ha ujjaink megdermedtek, vagy ha a korcsolya a cipő talpához fagyott volna, s akkor is csak az első félkörív fordításával.

A cipőbe illesztett talp- és saroklemezek a járásban akadályt nem képeznek és nedvességet át nem bocsátanak, mert ép ennek meggátolása szempontjából a talplemezek duplák.

(H—s.)

Farsang.

Nőtlen urak bálja.

Jan. 23.

Tegnap este tartották a helybeli nőtlen urak, minden tekintetben igen sikerült báljukat az „Arany Bika” termében. Ez volt a szezonban a második elite-bál s meg kell vallanunk, hogy fény tekintetében az elsőnek, a jogász bálnak alig engedett valamit.

Este 9 órakor már sűrűn kezdett különösen a férfi-társaság gyülekezni, tíz órára pedig telve volt a terem úgy férfi, mint hölgy-közön-séggel egész a szorongásig.

Ekkor a Magyarfiúk és Rác Károly bandája egyesítve, és közös erővel rázendítette a Rákóczi-indulót s így jelezte a bál kezdetét. Az egyesített két banda zenéje valóban érdekes volt. A két zenekar ugyancsak kitett magáért, úgy, hogy messze földet be lehetne járni, míg az ember még egyszer egy ilyen bandát találja.

A figyelmes rendezőség a hölgyeknek igen csinos eleven virág bokréttákkal kedveskedett belépéskor, s így nem volt egyetlen egy hölgy sem, kinek a bálon bokréttája ne lett volna.

Nagyon sok jó, de még sokkal több rossz élezte meg a nőtlen urak, vagy a hogy a rózsaláncz jármái alatt nyögő férfiek nevezni szerették a z a g l e g é n y e k bálját, így például voltak akik szám szerint tudták, hogy hány paróka készült a mai napra; no mi nem tudjuk — s csupán annyit konstatálhattunk, hogy kopasz fej igen kevés vala! A mi volt, az is mind „boldog férfieké” volt... „Hony soy qui mali panse.”

Egyszóval ezek a mi nőtlen agglegény uraink bizony még nagyon beválnának férjeknek, minden rossz és jó élez daczára.

Előre tehát uraim, házasodjanak! hisz ösmerik a Boccaició nézetét, hogy az élet csak úgy jó; ha...

„Párosan, hármasan
Négyesen ki milyen...
Hej! dinom dánom!
Csuhaj!”

A kinek pedig nem imponál egy frivol ope-rette, az gondoljon a szentírásra, a mely szintén azt vallja, hogy „nem jó az embernek egyedül lenni!”

A nőtlen urak bálján különben igen szép hölgy-koszoru jelent meg.

Ott voltak: Ábrahám Lászlóné, Gróf Bethlen Mikó Róza, Bekény Péterné, Bernáth Istvánné, Dr. Bruckner Ernőné, Bosznay Istvánné, Bíró Józsefné, Buzás Elekné, Beér Kálmánné, Butyky Menyhértné, Bay Istvánné, Bulster Agostonné, Balázs Ödönné, Csiffy Katalin, Csáky Gergelyné, Czégény Józsefné, Dezseő Ferenczné, Emmerth Antalné, Fráter Béláné, Gróf Réde

Julia, Gyórfy Aladárné, Gyóry Elekné, Hutiray Béláné, Hoffman Józsefné, Jablonczay Kálmánné, Katcz Mihályné, Klein Aladárné, Kállay Ottoné, Kovács Józsefné, László Albertné, Lichtenstein Józsefné, Meyer Guidóné, Medgyessy Józsefné, Nagy Károlyné, Olchváry Pálné, Otrakoosi Végh Jánosné, Oláh Miklósné, Potinca Lajosné, Paksy Imréné, Pellét Sándorné, Roth Lipótné, Rickl Antalné, Rázsó Gyuláné, Steinacker Sándorné, Sreiter főhadnagyé, Szabó Gáborné, Dr. Sárváry Gyuláné, Szabó Kálmánné, Sesztina Lajosné, Szögyényi Jánosné, Szunyogh Sándorné, Sági Gyuláné, Simonffy Gyuláné, Szepessy Antalné, Szepessy Gizella, özv. Tóth Ferenczné, Tóth Gyuláné, Tüdös Jánosné, Dr. Tüdös Kálmánné, Ujházy Mária, özv. Udvarhelyi Károlyné, Vajna Balássy Borka, Weinberger Lajosné, Varga Ferenczné, Vecsey Imréné, Veszter Istvánné urnők és Bekény Anna, Bernáth Szeréna és Vilma, Bruckner Lina, Bosznay Etelka, Bernáth Flóra, Beér Margit, Buzás Erzsike, Balogh L., Bay Szeréna, Bulster Stephania, Csáky Máriska, Czégény Ilona, Emmerth Tonika, Fráter Erzsike, Fráter Kata, Fényes Szeréna, Ferenczy Margit, Hoffman Margit, Jablonczay Ilona és Gizella, Kégl Szeréna, Király Juliska, Kállay Olga, Katcz Irén, Lázár Jolán, Matkovics Anna, Megyesy Piroska, Nagy Máriska, Nemes Tónika, Olesváry Margit és Ilona, Otrakoosi Végh Emma és Vilma, Pótinca Róza, Rázsó Máriska, Roth Irma, Szabó Anna, Steinacker Viola, Simonffy Vilma, Tóth Juliska Tóth Irén, Tüdös Erzsike, Varga Irén, Veinberger Vilma és Zákó Jolán, urhölgyek. A mulatság késő reggel ért véget s a kelő nap még együtt találta az egész társaságot.

Kafi.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„DEBRECZENI HIRLAP”

pártoktól és kormánytól egyiránt független politikai napi lapra.

Előfizetési árak úgy helyben mint vidékre:
Egész évre . . . . . 10 frt.
Félévre . . . . . 5 frt.
Negyedévre . . . . . 2 frt 50 kr

Előfizethetni helyben. Kutas István könyvnyomdájában és Telegdi K. Lajos kereskedésében.

HELYI HIREK.

Határidő naptár.

- Színház kezdődik mindig este 7 órakor.
- Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepponkon d u 4 órakor a Margit-fürdőben.
- Korcsolyapálya a Margit-fürdőben s a nagy-erőn nyitva van reggeltől esti 9 óráig.
- Museum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.
- Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.
- Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, hétfőn, szerdán, szombat d u. 2-7-ig.
- Jan. 24. Csizmadia ifjak bálja.
- Jan. 24. Asztalos ifjak bálja, a Bika-ban.
- Jan. 24. Értekezlet a Zichy-jubileum ügyében városházán fél négykor.
- Jan. 25. értekezlet a vágóhid ügyében; városházán, nagy terem.
- Jan. 25. Jogász és tisztv. kör közgyűlése.
- Jan. 25-én az iparoskör bálja a bikában.
- Jan. 29-én városi közgyűlés a városháza nagy tanácstermében, d. e.
- Jan. 29. A debreczeni keresk. ifjak dalestélye a Margit-fürdő nagytermében.
- Jan. 30. A pinceszér egylet tisztújító közgyűlése saját helyiségében.
- Jan. 31. Csizmadia ifju mesterak bálja.
- Február 1. Az E. M. K. E. bálja a Bika-szálloda nagytermében.
- Febr. 1. Iparos ifjusági és betegsegélyező egylet rendes évi közgyűlése d u. 8 órakor az egylet helyiségében.
- Febr. 3. Állami ménék szétosztása.
- Febr. 7. Kőművesek bálja.
- Febr. 7. Az evang. filéregylet thea-estélye a Bika szálloda dísztermében.
- Febr. 10. A függetlenségi párt bálja.
- Febr. 14. Szabadelvűpárt bálja, a „Bika”-ban.
- Febr. 22. Kölcsonös segélyező egylet közgyűlése.
- Febr. 25. Reményi E. hangversenye.
- Febr. 29. Csokonai-kör felolvasó-estélye.
- (A meg nem jelöltek a Margit-fürdő táncstermében.)

— A kereskedő társulat akadmiái épületére a gyűjtések megindultak. Az első napon az e célból kiküldött bizottság két tagja, Szabó Kálmán és dr. Szánthó Sámuel, az említett célból személyesen jelentek meg Sesztina

Lajos, kamarai elnöknel, ki az akadémia építendő palotájának költségeire ezer forintot; adományozott. Kardos László kereskedő szintén ezer forintot és Steinfeld Antal 400 forintot adtak. A gyűjtés valószínűleg így szép eredménnyel fog tovább folyni s a debreczeni kereskedelmi testület ez oszlopférffiai által adott fényes példa e tekintetben buzdítólag fog hatni.

— **Városi közgyűlés.** 1891-ik évi január hó 29-ik napján délelőtt 9 órakor, a városháza nagytermében tartandó rendes bizottsági közgyűlés napi rendjére, a később közölteendő tárgysorozatba felveendő tárgyakon kívül a közigazgatási bizottságba Nánássy Ferenc bizottsági tag elhalálózása folytán üresedésbe jött tagsági hely választás utján való betöltése is kitézetik.

— **Királyi táblák ügye.** A királyi táblákhoz a kinevezések febr. hó 2-án fog közzététetni.

— **A városi közig. bizottsághoz** a folyó hó 29-én tartandó közgyűlésen néhai Nánássy Ferenc megüresedett helye is betöltendő lesz. Ime az első alkalom, a midőn már elő áll a nehéz kérdés, kivel pótolassék az oly sok oldalról igénybe vett derék férfiak helye és éppen a most szóban levő fontos állás is azok közé tartozik, hol olyan egyénre van szükség, ki a megboldogultnak egyéb téren is nyomdokain fog haladni! Kormánypárti benső körökben Lengyel Imrét emlegetik, a függetlenségi párt pedig, mint a multkor, úgy jelenleg is Kovács Józsefet — a párt egyik legnépszerűbb tagját, — jelölé. Azok, kik párttekinet nélkül keresik az utódot és különösen a gazdálkodó osztály és többi osztályok közötti kapcsolatot fenntartani óhajtják: Váczi János, Buzás Elek, Buday József vagy más hasonló — qualificációjú nevesebb gazdáink sorából kívánják a megüresedett állást betölteni, s aligha nem az utóbbiak gondolkoznak a leghelyesebben.

— **A népszámlálás** végleges adatait még mindig nem lehetett összeállítani, mert 14 csoport adatai hiányoznak, különösen a mezőségekről. Itt az összeírások Bészler tanácsos személyes felügyelete alatt folynak és 29-ike táján készen lesznek. A többi adatok már becsomagolva készen állanak arra, hogy felküldessenek az országos statisztikai hivatalhoz.

— **Bűnfenyítő tárgyalás.** Tegnap tartott meg a végtárgyalás Gulyás Gábor és Nyakó László hajdunánási lakosok bűnperében, a kít széna és répa rablással vádolva, a tett elkövetésekor rálvöldöztek az őket üldözőbe vett kerületre. A tvszék Gaar Gyula elnöklele alatt tartotta meg a végtárgyalást. Közvádoló: Dr. Kuszka Miklós, védőügyvédek: Benedek János és Dr. Kovács Gábor voltak. Gulyás Gábor a tvszék a btkv. 345. §-áb ütköző bűntettben mondja vétkesnek s ezért két évfél évi fegyházra ítélte, Nyakó Lászlót a 334 § bűntettében mondja ki vétkesnek s ezért két évi fegyházra ítélte. — Védők, vádlottak s az ügyész fellebbezésüket jelentették be. — Az ügyész amaz indítványát, hogy vádlottak azonnal letartóztatassanak, a törvényszék nem tartotta elfogadhatónak s így az ügyész e határozat ellen is fellebbezett.

— **A vasuti tiszték próbaideje.** A kereskedelemügyi miniszter a m. kir. államvasutak igazgatóságával valamennyi önállóan kezelt magyar és közös vasuttársaság, ugyszintén az üzletben levő gőzmozdonyu és lófogatu közuti vasutak, a budai hegy-pálya (gőzszikló), a svábhegyi fogaskerekű s a budapesti városi (villamos) vasut igazgatóságaival közölte, hogy a vasuti tisztképző tanfolyam számára kiadott szabályzat módosítása, illetve kiegészítése gyanánt, a hazai vasutak igazgatói értekezletének javaslata alapján a következőket elrendelte: mikép a 3 havi próbagyakorlat megrövidítése kivételesen alkalmazható, de csak a vasuti tisztképző tanfolyamot jó sikerrel végzett jelesebb és ügyesebb azon hallgatóknál, kik a képesített vizsga előtt oly jelentékeny forgalmi állomáson voltak alkalmazva, mely állomáson tényleg alkalmuk volt a forgalmi szolgálatot gyakorlatilag elsajátítani s illető főnökök által megfelelő oktatásban részesülvén, azt tényleg el is sajátították. Már egy havi próbagyakorlat után azonban csak oly hivatalnok-gyakornok bocsátható az önálló végrehajtó forgalmi szolgálatra, ki az 1-ső pontban említett feltételen felül, a vasuti tisztképző tanfolyamon tett vizsgáin a for-

galmi szakmából „jeles” és a többi tantárgyakból legalább „jó” osztályzatot kapott.

— **Gyászjelentés.** Vikol János és neje Németh Erzsébet; Vikol Antal és neje Kabdebó Mimi; Vikol László és neje Csiki Rebeka; Vikol József özv. Lukács Antalné; özv. Vikol Károlyné, Szabó Mariska; Vikol Luiza és férje Ammend József úgy testvérei sógor és számos rokonok oevében és fájó szívvel jelentik szeretett tesvérük, sógoruk, nagybátyjuk s áldott emlékü rokonuk VIKOL JÓZSEFnek folyó hó 21-én, életének 74-ik évében, a halotti szentségek felvétele után, végelgyengülésben történt elhunytát. Kedves felejtethetlenülk pomaradványai folyó hó 23-án pénteken d. u. 3 órakor fognak a Hatvan-utca 1093. számú Bignió-háztól, a róm. kath. egyház szertartása mellett, a szent-annai siskertben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végítességtételre bánatunk osztályosait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. Január hó 22. Az örök világoosság fényeskedjék neki!

— **Dijmérséklés élő baromfi küldeményekre.** Mint a magyar királyi államvasutak igazgatóságától értesülünk, a kereskedelemügyi miniszter úgy a baromfitenyésztők, mint a főváros könyvebb élelmészéke érdekében a múlt évben fennállott ama kedvezményt, mely szerint a Budapestre rendelt élő baromfi-küldemények a rendes teheráru díjtételek mellett gyorsárúként szállítottak, ez évre nemcsak megújította, hanem általánosította is úgy, hogy most e majdnem 50%-os mérséklésnek megfelelő kedvezményben a vidéki városok, köztük Debreczen is, részesülnek.

— **Az állami közigazgatás költségei.** Jó kézből vesszük a hírt, hogy a pénzügyminiszteriumban már elkészültek a számadások arra vonatkozólag, hogy mennyivel fogja emelni az 1892-ik évi budgetet az ujonnan kinevezendő közigazgatási tisztviselők fizetése és az állami hivatalnokoknak általános fizetés emelése. — Forrásunk szerint a kérdéses összeg 17 millió forintban van megállapítva.

— **Színház.** Az ötös bizottság maga is érzi, hogy a volt regime harmadévi repertoírja mellett nem lehet existálni. Ennél fogva elhatározták, hogy beszerzik a „Katonás kisasszony”-t, a „Szini tanondát.” Előadják továbbá hamarjában a „Becsület”-et és a minden színlepon hirdett „Gárdistákat.” — A Mikádó” előadását is lehetővé tették, noha a város egy lépést sem tett arra, hogy az új diszleteket, melyek birói zár alatt állanak, kiadják. Palotay Pirokska 3 napi szabadságot nyert az ötös bizottságtól, azonban a „Becsület” előadására már itthon lesz. E darabban neki és Tájkeri B.-nak lesz nagyobb szerepe. Leszkay A. igazgató megkezdte a szerződéseket s többeket szerződöttet a most működő színtársulat tagjai közül. Nincs az ellen kifogásunk, ha Lászinét, Palotai Pirokskát, Locsareknét, Ellinger Ilonát, a férfiak közül Püspököt, Balassát, Karacsot, Hegyesit szerződötteti, mert ha valakit ezek közül megnyerhet, azt a közönség szívesen veszi. — Lehet még egy-két acceptálható tag, de a színtársulat zöme rossz és ellenszenves. Eppen nem lenne előnyös, ha (pedig ilyesmit hallunk) ez utóbbi csoportból válogatná ki embereit. Zárkózzék el azok elől, akik szerződését zaklatják s terjesszen mielőbb névsort a színházi bizottság elé, hogy azt kelően megrostázza, a megelégedés kölcsönös legyen. Hát az elszalajtott régi jó tagok: Rónaszéky, Hadai, Péchy sat.?

— **Hentallerné Pauli Mariska** asszony levélben tudatja az ötös bizottsággal, hogy bírja Makó igazgató engedélyét s most már biztosan vendégzerepelni fog a debreczeni színházban. — Boczkó Sámuel 12 $\frac{1}{2}$ órakor kiosztotta a szubvenziót közmegelegetésre. Az 1000 frt mind elosztatott.

— **Időváltozás** van valahára kilátásban. A legutóbbi jelentések szerint Európa délnyugati részein már beállott a levegő hőfokának emelkedése s Anglián meg Irlandon át langyosabb légáramlatok közelednek, melyek valószínűleg rövid idő alatt megszüntetik az eddigi szokatlan hideget. Közép Európában máris érezni ennek hatását. Valószínű, hogy most már nem is lesz az idén olyan nagy hideg mint eddig volt. A csikorgó hideg Debreczenben is jóval alább hagyott, de ez még csak annak tulajdonítható, hogy a metsző északi szél elállt. A vo-

natok — úgy a kis vasut is — rendszeren közlekednek, mert a hófúvásokat mindenütt elhárították.

— **Pénz a színházban.** Ez a mostanában olyan fehér holló, végre-valahára bekopogtatott a színházhoz. A színtársulat tagjai valamennyien aláírták a kötelező nyilatkozatot, hogy a szezon virágvasárnapig kihúzzák, mire a tanács tegnap kiutalványozta, Szabó József főszámvevő sürgősen folyóvá tette az 1000 frtot és pedig Boczkó Sámuel főkapitány kezéhez, a ki maga csinálta meg a kiosztási arányt, úgyelve arra, hogy a munkás és a segédszemélyzet az elsőrendűekhez képest kissé jobban láttassanak el pénzzel, mert azoknak nagyobb szükségök van rá. — Most az a boldog, a kinek deczemberi hátraléka van, mert a januári hátralékot csak a február hó első napján kapandó 1000 frtból fogják kifizetni. Boczkó Sámuel főkapitány déli 12 órára hívta össze a színtársulat tagjait és sajátkezüleg osztja ki a pénzt. A válság óta ez volt az első békés csoportosulás, a mi a színház előcsarnokában történt.

— **Nászton.** (Színhely a vasut egyik II. osztályu coupéja.) A fiatal férj éppen abban sántikál, hogy a fiatal asszony ajkairól az első epreket szedje, amikor kissé alkalmatlanul belép Pokrócz Ádám ur a konduktor, a hivatalos bilétszűrtével.

Konduktor: Kezeit csókolom nagyságos asszonyom! Soh'se pironkodjék én előttem. Sok ilyen bokor gilicze utazott már én velem.

A férj egy marok szivarral megraktálja Pokrócz urat.

Konduktor (a jegyekkel babrálva, még confidensebben). Bezzeg mához egy évre, tudom, nem utazgatnak már ketteskén, nagyságos uram, hanem négyeckén, hehehe! (Szalutálva kilép az ajtón.)

Feleség. (Rémülten.) Négyeckén?!... Ez az ember részeg.

Férj (kaczagva utána kiált a konduktor-nak): Ugyan miért mindjárt négyeckén, barátom?

Konduktor. (Az ablakon át megnyugtató mosolylyal). Hát a — dada?

— **Az építkezések.** A mint már irtuk, Simonffy Imre kir. tanácsos és polgármester a városi tanácsulésen előterjesztette a nagy kölcsön megkötéséről szóló jelentését. Az építkezésekre vonatkozólag, melyekre az összeg fordítatik, a következő, újabb részletes adatok fekszenek előtünk: — 1891-ben épülnek: honvédlaktanyák (350.000) 300.000 forint, közkórház (300.000) 120.000, vágóhid (200.000) 180.000, reáliskola (165.000) 35.000, törvénykezési épületek — királyi tábla — (400.000) 150.000, felső leányiskola (115.000) 115.000 frt erejéig. A lovassági laktanya építése egy ezred törzs és három század számára, körülbelül 700.000 frtnyi költséggel, a csapó-utcai sorompónál, valamint a szabványszerű csapatkórház kibővítése 80.000 forintnyi költséggel, csak akkor lesznek megkezdhetők, ha a már felterjesztett tervek alapján építendő s mintegy 400.000 frttal előirányzott gyalogsági laktanya falazási munkái a (Pavillon kaszárnya körül) előállítottak. — A lovassági laktanya és a katonai kórház tervei f. év június havában fognak kidolgoztatni és vegyes bizottságilag tárgyalatni. A gyalogsági laktanya, úgy a többi közöshadseregbeli laktanyák építésének megkezdése tehát tisztán a gyalogsági kaszárnya terveinek felsőbb jóváhagyásától függ. E jóváhagyást a VII. hadtest parancsnok ságának is érdekében áll sürgetni. — A péterfai honvéd gyalogsági laktanyáknak emeletre vétele az utcai homlokzaton, valamint új szárnyakkal és épületekkel bővítése a Libakertből és a Serház utcából kisajátítandó területeken. — hasonlóképen a Széchenyi-utca laktanyának honvéd lovassági laktanyává kibővítése, még az idén megkezdetik. E két honvéd kaszárnya 300—350 ezer frtba kerül.

— **Asztalos-bál.** Az asztalos ifjuság által 1891. január 24-ikén rendezendő jótékony czélú zirkörű tánczvigalomra felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy a vendéglői ételek és italok a tánczterem melletti helyiségben pontos és jutányos áron szolgáltatnak ki. Ohajtjuk, hogy ezen oly ritkán előforduló (jótékonyczélú) asztalos-bál megfeleljen a régi jó hirnévének. A tiszta jóvedelem fele részben az erdélyi magyar közművelődési egylet javára, felerészben pedig az asz-

talos tanoncok jutalmazására fordítatik. Belépti-díj személyenkint 1 frt. Páholy 2 frt.

— **Szó szerínt.** Egyik debreczeni vendéglőben három uri ember ül az asztalnál. Az egyik kér rostélyost, a másik dettó, a harmadik szintén, csak hogy hozzá teszi a harmadik:

— De friss legyen ám!

A pinczér kikiált a konyhába:

— Három rostélyost, ezek közül — egy friss legyen!

Hazánk s a külföld.

— **A herczegprimás betesége.** Simon herczeg primás állapota annyira rosszabbra fordult, hogy már fölvetette a halotti szentséget is.

— **A nagyváradi királyi tábla elnöke** Fejnyéri Zádor Gyula lesz. A királyi tábla birói karába egy nagyváradi ügyvéd és egy nváradi kir. tsvzéki biró is fel lesz véve.

— **Joanovics Sebő és az egyetemi ifjuság** A Kossuth életése miatt elítélt s fogságából a mult szombaton kiszabadult Joannovics Sebő egyéves önkéntes állandóan Budapesten van s ott is fog maradni míg katonai kötelezettségének elegendem tett. Az egyetemi ifjuság Joannovics tisztelőre a jövő hét egyik napján lakomát rendez. A lakomát, melyre meghívták az összes egyetemi polgárokat, alkalmasint a Petánovics-vendéglőben tartják meg.

— **Miért kell kisededőví törvény?** Temes-megye buziási járásában óriási a hét éven alóli gyermekek halandósága. Mint a „Dél-m Közl.” írja, csupán ama szülőknek száma, kiket a mult évben a gyógykezelés körül elkövetett bűnös mulasztás miatt kérdőre vontak, 241. A kubini járásban 90 szülőt vontak kérdőre. Temesben — mint az idézett lap írja — különösen égető szükségét érzik a kisededőví törvénynek s az erről szóló törvénynek. A kisededek gondozása az egész megyében a lehető legelszomorított lábón áll.

— **Ybl Miklós,** a hirneves építész meghalt. Emlékét fennfognak tartani pompás alkotásai: a főthi templom országos híré már évtizedek óta; az ideiglenes országgház ritka szép vonalú épülete, a ferenczvárosi templom művészi és rendkívüli csinosága; az operaház pompás palotája, melyről sok szakértő is allította azt, amit a nagy közönség hiszen, hogy daczára annak, hogy egy negyedébe került annak, amit a bécsi operaház fölemésztt, sokkal pompásabb, izléesebb, nemesebb épület; a rendkívül bájos várbeli kiosk, mely Budának azt a részét, a hol áll, a főváros egyik fénypontjává tette; a Margit-sziget összes, csodálatosan szép épületei; a lipótvárosi Bazilika, melylyel annyi küzködés után sehogy sem tudott boldogulni a főváros, míg aztán Ybl tette rá hatalmas kezét s azalatt néhány év óta egész pompájában kifejlődött s végül az új királyi palota, melynek kiépítéséhez már hozzá is fogott: ércnél maradandóbban hirdeti és őrzí Ybl emlékeit.

— **Januárius villám** Hernád-Németi zemplén-megyei községből írják, hogy ott e hó 16-án este 9 óra tájban, az északi égbolton egymásután három hatalmas villám cikázott át. Dörgés nem hallatszott, valószínűleg azért, mert fulbőgte az északi szél bñmbőlése, mely hatalmas hóvihart hozott magával.

— **3633 külföldi utlevél.** Sárosmegyében a mult év folyamán 3633 ember kapott külföldi utlevélet; mint az alispáni jelentés mondja, ezeknek a leveleknek kilenczedrésze Amerikába szóló utlevél volt. Hogy az utlevél nélkül távozottak száma mennyi, azt persze nehéz volna konstataálni. Annyi bizonyos, hogy a népszámlálásnak feldolgozás alatt álló adatai szomorú képet fognak nyujtani a kivándorlásról.

— **Orth Jánost** még mindig várják vissza azok, akiknek rendithetetlen optimizmussal van tele a lelkök. Legujabban abba a körülménybe akasztják reménykedések horgonyát, hogy az argentinai partvidék felkutatására kiküldött „Bermejo” ágyunaszád még semmi hírt sem küldött Buenos Ayresbe. Még egy másik nagy hajó is elindult volt november végén abból a czéltől, hogy a Horn fokig felkutassa a partokat, de ettől a hajótól sem érkezett mostanig tudósítás. Montevideóban még mindig azt hiszik, hogy a Sz.-Margarita előbb-utóbb megkerül.

N omor. A hideg fokozódása következtében Angliában százezer munkás volt kénytelen a munkával felhagyni. A legnagyobb nyomor uralkodik.

Flór és Flora. Egy orosz lap humoros leírásban teszi közzé azt a mulatságos esetet, mely nemrégiben a Peusa-kormányzóságban történt. A kormányzó egyik alárendeltjét utasította írásbeli rendeletben, hogy a legrövidebb idő alatt terjeszse elébe a kormányzóság teljes florját. A derék hivatalnok nem hallotta ezt a szót — flor — soha életében. A legnagyobb zavarban volt tehát s e zavarában a naptárhoz folyamodott segítségért. Legnagyobb megnyugására aztán a naptárban rábukkant a soha sem hallott szóra: „Aug. 18 Szt.-Flór.” A miből azt következtette, hogy a kormányzó ur maga elébe kívánja tereltetni kormányzóságának mindazon embereit, a kik „Flora” névre hallgatnak. Legnagyobb meglepetésére a kormányzó egy reggelen arra ébredt, hogy palotája előtt — 200 Flór sorakozik mély hódolattal. Nem kevesebb volt azonban meglepetve maga a „Flór”-okat fölhajtó hivatalnok is azon fogadtatása által, melyben őt a kormányzó — minden emberi erőt meghaladó fáradozása dacára — részesítette.

IRODALOM, MŰVESZET.

Arany babér koszoru Jászai Marinak. Zichy Jenő gf. kezdeményezésére mozgalom indult meg, hogy Jászai Mari tiszteletére február havában lakoma tartassék, a mely alkalommal a közönség nevében arany babér koszorut fognak neki átnyújtani. Ez arany babér koszorura a gyűjtést Zichy Jenő gf. kezdte meg és az egybegyűlt összeg az 500 frtot tulhaladja már is. A gyűjtéshez hozzájárulók közé sorakoztak Szapáry és Csáky Albin grófok is.

A főherczegnő király-hymnusa. Mint a „P. Lloyd” írja, Mária Dorottya főherczegnő megzenésítette Komócsy József király-hymnusát s a zeneművet Ormós Péterhez küldte Aradra. Ormós átadta a kézirtatot az aradi philharmoniai-társulatnak, mely azt legközelebb betanulja és előadja.

Közgazdaság.

Állando borvásár. Az országos borvásárt ez idő szerint a budai oldalon, a Rudasfürdő előtt levő alsó rakparton tartják. E hely nem egészen alkalmas a borvásár tartására s különben is kívánatos, hogy a f ő v á r o s b a n á l l a n d ó b o r v á s á r l é t e s ű l j ö n. A tanács ennek következtében felhívta a közgazdasági és közlekedési ügyosztályt, hogy a közlekedési bizottság meghallgatásával az állandó borvásár létesítése iránt tegyen javaslatot.

Gabnaárak. (Budapesti gabna tőzsde, jan. 23. d. u. 2 órakor). Buza tavaszra 8.07 peng, 8.09 áru; őszre 7.76 peng, 7.78 áru. Tengeri (új) 1891. máj-jun. 6.19 peng, 6.20 áru, jul. — aug. — peng, — áru, aug.-szept. — peng, — áru. Zab tavaszra 6.90 peng, 6.91 áru, őszre — peng, — áru. Káposztarepce aug.-szept.-re 13.20 peng, 13.30 áru.

Budapest-kőbányai sörtesvásár. (Jan. 22.) Magyar urasági öreg nehéz 41—41.5 öreg közép 40.—41., fiatal nehéz 42—43 közép 42.5—43. könnyű 42.—43., közönséges —, közép 40.—41.5, könnyű 39.—40.5— Romániai, bakonyi, átmeneti, nehéz —, közép —, könnyű —, teredeti (Stachel) nehéz —, közép —, Szerbiai nehéz 41.—42 közép 40.5—41., könnyű 39.—40.

Szertéslétszám. 20-án volt készlet 79989, 21-én felhajtott 1326 elszállított 1856, maradt készletben 79459 drb.

Törvéyszék.

Ritka kereset érkezett be a nagyváradi királyi törvénytörvényszékhez 825/92. P. sz. alatt. Szentivány Sándor budapesti lakos felperes pereli be báró Szepessy Eugenia férj. br. Wildbury Adolfné biharillyei, továbbá br. Szepessy Karolina, férj. Sziláry Gézáné bpesti, br. Szepessy Gabrielle férj. gr. Apraxin Sergiusné gráci lakosokat. A per tárgya 100,000 frtnál több ingatlanság, de ezenkívül elvont hasznok és járulékok címén két millió és száznyolcvanezer frtot követel a felperes. Azt tartja: vagy-vagy. A keresetben fel-

peres azt adja adja elő, hogy dédapja, a Szentiványi Jozsef Illye községet és Csömög pusztabeli ingatlanokat, mint fiági adománybirtokot birta és így hagyta gyermekeire, a kik 1801-ben osztályegyezségre léptek. Eszerint Illye községet és Csömög pusztá felét ifj. Szentiványi József vette át, a ki után fiúörökösök nem, hanem csak Szentiványi Jozefa, férjezett báró Szepessy Jánosné személyében egy leányutód maradt hátra. Az oldalági firokonok Szepessy Jánosné unokatestvérei és a közös nagyapának Szentiványi Józsefnek unokái meg is intették a „beata possidens” bárónét, de az boldog birtokától nem távolított. Ennélfogva 1822-ben per kezdődött, mely az ősök akkori szokása szerint 1847-ig semmi érdemleges eredményre nem vezetett. Br. Szepessy János után három gyermeke, még pedig Szepessy Ádám, Anna és Eugenia örökösödtek. A pert 1854-ben ezek ellen indította meg a jog fenntartója: Szentiványi Sándor a cs. kir. országos törvénytörvényszék előtt. De ez a bíróság sem bocsátkozott a pertárgy érdemébe. Felperes most azt hiszi, hogy ifju Szentiványi József után miután ez fiugyermekek nélkül halt el, ennek legidősb fitestvére Ferencz, illetve miután ez nem élt, idősb fia Lajos, a felperes atyja volt jogosítva az illyei birtokát vételére. Ezen jogon kéri Szentiványi Sándor az illyei Szepessy-féle birtokoknak még a család kezén levő 3/4-adát, az ingatlanok telekkönyveire a dologi per feljegyzését, az elvont hasznokat, 70 évről, évi 30.000 forintot 210,000 frt összegben, a birtok után kiadott földtehermentesítési kötvényeket és regálékötvényeket mindezt az ingatlanokon kívül 2-millió száznyolcvanezer frt összegben. Az érdekes kereset-hez 29 régibb-újabb, levéltári tekintetben érdekes okmány is van csatolva s rögtön a felhozható ellenérveket is czáfolni törekszik. A negyérdekü ügyet Mihályházy Kálmán tvszéki bíró fogja referálni.

Apró-cseprő.

Alaposság. Pali bátyánk, a ki híres nagy tudományáról, heves vitaközlés közben tudakosan az orr hegyére tevén mutató ujját: — Nekem van igazam, hisz egy görög bölcs is azt mondja... — Melyik görög bölcs? — Azt nem tudom. — Mit mondott hát? — Azt sem tudom.

Menyasszonyak.

Hugó Vicior. — Szeresd azt, ki szeret: legyetek boldogok! Légy az ő kincse most; a miénk voltál eddig. Menj a boldog gyermek, egy családból másba, menj vidá A boldogságot és hagyd itt a bánatot. — Mi itt marasztalunk, de várva várunk ott. Tedd kedves tisztedet leány, nő, gyermek, anyagi: Nekik add a reményt nekünk sajnálatod: Egy könnyel lépj ki itt, ott lépj be egy mosolygal. — János Gusztáv.

Fohász. Törs Kálmán a következő két fohászt mondotta el a képviselőházban, mint a melyet a gyermekek felekezeti különbség nélkül elmondhatnak:

Hozzad foháskodom, Oh Isten, oh atyám! Te őrzél engemet Homályos éjszakán. Vezesse szent keröd Ma is gyermekedet, Hogy el ne téveszse. Igaz ösvényedet. Oh adj erőt nekem, A jóhoz Istenem! Engedd áldásodat Míndenkor érzemem, Áldd meg, kik szeretve Nevelnek engemet, Oh Isten, oh atyám, Halld meg gyermekedet.

A nap lement, az éj leszált Alom jó szememre. Jó Istenem, viselj gondot Alvó gyermekedre Add, veszély nélkül szunyadjam, Karjaid között nyugodjam, Adj csendes éjt szülőimnek, Adj csendes éjt mindeakinek!

A közönség köréből *)

Tek. Szerkesztő Ur! A szinlapokat késő déli órában aggatják ki. A családoknál reggel szokás meghatározni a színházbemenetel idejét, ennél fogva a szintársulat a saját érdekében cselekszik, ha a szinlapok kiragasztását már reggel eszközli.

Debreczen, 1891. jan 23.

Tisztelettel

G. F.

*) Az e rovatban közlött felszólalásokért csak a sajtó-hiányosság előtt vállal felelősséget szerkesztőség.

REGÉNY CSARNOK.

Az emberi fenevad.

(La bête humaine.)

Regény.

Írta: Zola Emil

20.

MÁSODIK FEJEZET.

Jacques a sinek közelébe a földre esett. lábai nem bírták tovább. Hason fekve, arcát kezeibe mélyesztve gondolkodott. Az eset tehát megtörtént: ezt a leányt ő meg akarta gyilkolni! Egy nőt gyilkolni, egy nőt meggyilkolni akarni! Mindenki, a kiből felébredt a vágy birni egy nőt, másként cselekszik, nem úgy mint ő, a ki birni akarván a nőt, megöléssel fenyegette.

Az ollót akarta beleszurni ebbe a szép meleg testbe, mely után annyira vágyott. És éppen ezzel a leánnyal Flórával tette ezt, a kivel együtt nevelkedett, ezzel a vad gyermekkel, a kitől oly nagyon szeretettve érezte magát. Körmeit e gondolatra mélyen belevágta a földbe és mély kétségbe esés fogta el.

Aztán nyugodtabb lett és nyugton kezdett gondolkodni. Micsoda különbség volt hát ő közötté és a többiek között. A kiket Flóra nem szeretett? Ezt már kezdte önmagától, midőn még ifju volt ott Plassantban. Anyja Gervaise nevelte őt az igaz, akkor még csak 14 és fél éves volt és pedig második fia, mert Claude előbb született.

Jacques most egyszerre felemelkedett és térdelve benézett a sötétlő alagutba. De egy újabb megrázkódtatás futotta végig idegeit, visszaesett és a fájdalomtól felkiáltott. Ezt a leányt! éppen ezt a leányt akarta megölni! Ez az érzet ismét vissza tért nála és éppen úgy fájt neki, mintha a lányt az ollóval csakugyan megölte volna. Az értelem sem tudott többé neki parancsolni: meg akarta ölni és még talán most is megölné ha látná, hogy előtte fekszik felnyit ruhával és kitakart kebelével. A leány mikor éppen 16 esztendő volt, erre jól emlékezett, mikor egy este vele és egy rokonának két évvel fiatalabb leányával tréfált; a leány elbukott és ő látta láb szarait és ő keresztül bukott a leányon. Arra is emlékezett, hogy kiélesített egy kést abból a czeleből, hogy egy szőke nőnek keblébe dőfje, a ki minden nap elsétált az ablaka alatt. Nőgyűlölő volt.

Ennek a nőnek a nyaka kővér és szép fehér volt és azt is kiszemelte, hova fogja dőlni a kést és pedig egy kis barna folt mellé a fül közelében. És ez nem volt egyedüli, ki gyilkossági szándékot keltett benne; az utcán sötét közben számos asszony felkeltette azt; nevezetesen egy fiatal menyecske, a ki a színházban egyszer mellette ült és rendkívül hangosan nevetett. Egyik jelenetnél felkellett kelnie mellőle, nehogy neki essék. És nem tudta magában felismerni: miért kelt benne ez a harag irántok? miért verte meg őt ilyen érzéssel az isten? A nőket azért nem bántotta, de a férfiakon tölté ki boszuját. Agya égett ezektől a gondolatoktól és képtelen volt magának az általa feltett kérdésekre válaszolni.

Ekkor egy vonat mutatta lámpáit az alagut belsejében és menydörgésszerű robbajjal közeledett. Jacques megszűnt sohajtozni és jajgatni, nem akarván, hogy őt az elvonuló tömeg a vonatról szenvedni hallja. Közönyös tartást erőltetett magára. Máskor boldogan, a világban de a világtól mégis távol csendesen élt ő kedves lokomotívján. Midőn mozdonya megindult és ő

kezeit a regulátoron tartva, szorgosan a pályatestre figyelt és a váltójelekre, semmire másra nem gondolt és kéjjel szívta magába a vonat sebes mozgása által sürített levegőt. Ez okból nagyon szerette a gépet, mintha csak szeretője lett volna, kitől csakis boldogítást várhatott. Elhagyva az ipariskolát, daczára magasabb értelmi képességének, a vonat-vezető pályára adta magát, magános, egyhangu életre. Ezért azonban nagyravágyó soha sem lett.

Négy év múlva első osztályú mozdonyvezető lett 2800 frank fizetéssel, mely a mérőpénzekkel és jutalmakkal 4000 frankra rugott fel. Egyéb neki nem kellett. Látta, hogy pajtásai, kiket a vasutársulat mint második vagy 3-ad osztályú mozdonyvezetőket alkalmazott, megnősültek, és munkájukat elvetették, feleségeket, kiket férjök csak a vonatok indulásakor láttak, amint az élelmi szerez kosárról gondoskodtak. Búszke kollegák, kik egy vagy két mesteriskolát is végeztek, vártak a házassággal, mindaddig míg fűtőházi főnökök lettek, hogy így polgári nőkhöz jussanak, olyanokhoz, akik kalapot viselnek. Neki ez a dolog mind közömbös volt, ő kerültre az asszonyokat. Ő soha sem kívánt megnősülni és az életben egyedül óhajtott gurulni ide-oda. Felebbvalói úgy ismerték őt, mint mintamozdonyvezetőt, mert sohasem hiányzott és soha sem ivott. Visszaemlékezett arra, mennyi esendes órát töltött ő magános kamaráskájában, míg társai mulattak. A Rue Bardinetben feküdt kis lakása ablakából hányszor szemlélte a bapignollesi fűtőházat, melyhez az ő mozdonya tartozott. Csak azt tudta, hogy szabad órái azok, melyeket barátként elzárkózva szobájában töltött.

Jacques megkísértte a felkelést. Mit csinál itt ebben a nedves éjjeli ködben itt a fűvön? A tájké arnyba volt borulva, csak az égen volt halvány világosság, melyet a felhőkbe borult holdvilág vetett. Az ég olyan volt mint homályos üveg. Az ég boltot szintén halálos esend takarta. Fel! már 9 órának kellett lennie és tanácsosabb volt hazamenni s az embernek a földre fekdünie. Hanem képzeletének tükre azt mutatta neki, hogy haza menve fel kell haladnia a lépcsőn, mely mellett a szénában Misard aludt és el kell mennie abba a kamarába, melyet csak egy vékony fal választ el attól a Flóráétól, akit olyan sajátosan elhagyott. Hallani fogja lélekzését is. Azt is tudta, hogy Flóra nem zárja be az ajtót és így ő nagyon könnyen bemehetett hozzá. Ekkor ismét elfogta a borzadály, rá gondolt arra a kinyílt ruhájú leányra, a ki égő tagokkal feküdt előtte. Még egyszer lebukott a földre a nő után vágyó nőgyűlölő. Megakarta őt akkor ölni, meg akarja ölni még most is. Az a gondolat, hogy most haza kell mennie és a leányt saját ágyában kell megölnie, kinezta és gyötörte őt. Mi történik vele, ha nem talál, ott fegyvert, a mivel megölje? Fejét kezei közé szoritotta és úgy gondolkodott. Az jutott eszébe, hogy ez esetben akaratlanul is nem úgy fog cselekedni, a hogy akarná. A ragadozó állat tulajdonsága ki fog belőle törni és a leányt szétmarcangolja. Nem, nem! Inkább az egész éjet a szabadban fogja tölteni, sem mint hogy oda visszaterjen. Egy ugrással talpon volt. Elfutott.

Egy félórával tovább futott a mezőn, mint ha a tűzokádó sárkány, mely lánczairól felszabadult, megakarta volna mutatni a pokol minden féle kínját neki. Hegynek fel, hegyről le rohant. Itt egy patak, amott a másik. Jacques keresztül ugrotta, néha bele a patak közepébe. Egy bokor melynek bolond fővel neki szaladt kétségbe ejtette. Egyedüli gondolata az volt, hogy minél messzebb fusson e helytől és hogy megmeneküljön a keblében duzó vadállattól. Hét hónap óta ez a vadállat elűzve látszott kebléből és Jacques ismét embernek érezte magát; de most újra ordított benne a vad és lefogja győzni, mert hozzá hecczeli ahhoz a nőhöz, a kit a végzet útjába vetett. Az elhagyott tájké, a mely esend kissé lecsendesíték őt ezen az embertől elhagyott vidéken. Öntudatlanul futván, egy óriási ivet csinált és ismét ott találta magát, a honnan elindult: az alagut mellett. Át akart rajta menni, azonban szörnyű dűbörgést hallott. Ez a havrei gyorsvonat volt, mely Párisból 6 óra 30 perczkor indult és 9 óra 25 perczkor kellett itt keresztül rohannia. Ezeket a vonatokat vezette Jacques naponként.

Megvilágosodni látta a sötét üreget, mely úgy nézett ki, mint egy nyitott sütő kemenceje, melyben ég a tűz.

A zaj mindinkább közeledett és a vonat villámgyorsan kirohant és látható lett nagy, vörös égő szeme, melynek fénye vérvilágot vetett a tájkékre s úgy látszott, mintha felgyújtotta volna azt.

(Folyt. köv.)

Velyi hírek.

(Folytatás.)

A varga-utczai gazdaság választmányi ülést tart 25-dikén, vasárnap délelőtt 9 órakor. Ahhoz egy hétre febr. 1-én pedig, az itt felhozott tárgyak elintézésére, közgyűlés tartatik kisvárad-utczán, a hajdani „Európa” kávéházzal szemben eső varga szímben.

Pályázat vasuti vendéglőre. A „Csap” és „Királyháza” városokban lévő vasuti vendéglők bérlete 3 évre kiadatik. A pályázók 50 kros bélyeggel ellátott ajánlataikat 1891. február 16. déli 12 óráig adják be a magy. kir. államasutak helybeli üzletvezetőségének forgalmi osztályánál (takarékpénztári épület II. emelet) a következő cím alatt: „Ajánlat a m. kir. államasutak Csap (vagy Királyháza) állomásán lévő vendéglő üzletére 620. számhoz.” Bónatpénz fejében pedig 300 frt teendő lea debreczeni üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál. A határidőn túl beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Verekedés. Nagy zenebona volt az éjjel a hatvan-utczán Riesz Károly háza előtt. Ott tudniillik több, az intelligens osztályhoz tartozó fiatal ember, N. S., M. D., N. D., F. F. beverték az ablakokat, mire a kerégyártó legények kirohantak, megfogták, s az épen odaérkező rendőrökkel felkísértették őket az illető kerületi kapitánysághoz.

Kilincs és czímtábla leverése. Több oldalról panaszkodnak, hogy éjjelenként a kapukról a kilincseket vagy a czímtáblákat eddig ismeretlen tettesek leverik. Ezen sorsra jutott a Dr. Káli Hegedűs József orvosi és Dr. Bakonyi Samu ügyvéd táblája is. Az ily éretlen passziók kedvelői ne feledjék, hogy addig jár a korszak a kutra míg el nem török!

Idegenek névsora.

„Bika” szálloda

Soltész Imre birtokos, Miskolcz.
Sombrody István, Arad.
Korner Béla, Arad
Csutak B., Arad
Francois G. gyáros, Páris.
Ruda J. gyáros, Páris.
Rosenthal utazó, Bécs.
Herczog J. utazó, Bpest.
Moór W. utazó, Bécs.
Sir Nándor utazó, Bécs.
Stern József utazó, Bpest.
Schosthal J. utazó, Bécs.
Honig utazó, Bécs.
Blau J. utazó, Hamburg.
Fleischer testv. birtokos, M.-Páj.
„Angol Királynő” szálloda

Véber Sándor N.-Léta.

Keményi Farkas tanár, Téglás.
Major L. birtokos Nyiregyháza.
Kallay Kornél és neje Szatmár.

„Fehér ló” szálloda.

Hegedűs utazó Bécs.
Hauzer Géza kereskedő Bécs.
Gaszmann Rezső utazó Bécs.
Koperly Döme utazó Budapest.
Julius Löwinger utazó Bécs.
Frohners szálloda.
Bhomenfeld utazó Bpest.
Fejger terményk
Sági utazó
Pető mérnök Polgári.
Uj. Lippes Szilágy.
Manheit Henrich utazó Bpest.
Feldman Samu keresk Szőlősa.
Weider N. pinczér Bpest.

DEBRECZENI VÁROSISZÍNHÁZ.

Kitünő énekes bohózat.

Péteken, 1891. január hó 23-án:

REZERVISTÁK.

Énekes bohózat 4 felvonásban Duru és Chivot után magyarosította: Rákosi Viktor.

1-ső felvonás: „A félbeszakított zász ut” 2-ik felvonás: „A rezervisták.” 3-ik felvonás: „Butter ur megcsipve.” 4-ik felvonás: „Látrányi Létrányi.”

SZEMÉLYEK:

Butter Flórián, konzerv gyáros és liferálás	—	—	—	—	—	Gyöngyi.
Eutrozina, második neje	—	—	—	—	—	Haviné.
Látrányi Oszkár, mérnök	—	—	—	—	—	Bérczi.
Jolsk, felesége, Butter leánya	—	—	—	—	—	Tájkerti B.
Mordály, százados	—	—	—	—	—	Mátrai J.
Tömjér, főhadnagy	—	—	—	—	—	Országh.
Foglár, hadnagy	—	—	—	—	—	Szabó L.
Dorongi, őrmester	—	—	—	—	—	Pospóki
Zsinór, káplán	—	—	—	—	—	Szentcs.
Báró Czinege	—	—	—	—	—	Andorfi.
Virányi Rózsa, operette énekesnő	—	—	—	—	—	Ellinger.
Matild,	—	—	—	—	—	Dernői.
Hermína,	—	—	—	—	—	Egyed A.
Emma,	—	—	—	—	—	Tájkerti.
Irma,	—	—	—	—	—	Egyed M.
Teréz,	—	—	—	—	—	Fovás F.
Rózsa,	—	—	—	—	—	Sulinka M.
Órszi, cseléd, Dorongi unoka huga	—	—	—	—	—	Vertán A.
Vödörös, a központi tejcarnok tej-kihordója	—	—	—	—	—	Hatvani.
Gyoles Péter, Oszkár inasa	—	—	—	—	—	Karacs.
Pufók rezervista	—	—	—	—	—	Gulyás.
Khon Móríc rezervista	—	—	—	—	—	Hegys i.
Egy utas hölgy	—	—	—	—	—	Tinányi K.
Egy utas ember	—	—	—	—	—	Nagy J.
Kis 1. rezervista	—	—	—	—	—	Karacs.
Kis 2.)	—	—	—	—	—	Nagy J.
Kis 3.)	—	—	—	—	—	Némethi.
Kis 4.)	—	—	—	—	—	Szabó L.
Nagy 1.)	—	—	—	—	—	Országh.
Nagy 2.)	—	—	—	—	—	Palota.
Nagy 3.) rezervisták	—	—	—	—	—	Mátrai E.
Nagy 4.)	—	—	—	—	—	Nagy J.
Pocsék	—	—	—	—	—	Mátrai E.
1.)	—	—	—	—	—	Egyed M.
2.)	—	—	—	—	—	Csengeri.
Vasuti portás	—	—	—	—	—	Szabó L.
Pinczér leány	—	—	—	—	—	Dernői J.
Egy szobaleány	—	—	—	—	—	Ábrányi M.
Egy mester ember	—	—	—	—	—	Mátrai E.

Utasok, parasztlak, parasztlak színesznők, vasuti személyzet, katonák, rezervisták — Történelmi: az első felvonás Budapest, az osztr. áll. vasut indóházában. II-ik felvonás: a váci honvéd laktanya előtt. A III-ik felvonás: ugyanott a vendéglőben. A IV. felvonás: Nagy Maros mellett — Visegrádon.

— Kedvezményes jegyek érvényesek. —

Holnap, szombaton 1891. január hó 24-én páratlan bérletben:

M i k á d ó.

Nagy operette 2 felvonásban.
Legközelebbi újdonság:

BECSÜLET — Süderman nagy szenatiót kellett színműve.
GÁRDISTÁK — Suliván operetteje.

Távirat.

(A „Debreczeni Hirlap” eredeti távirata.)

A hercegprimás halála.

Simor János hercegprimás ma reggel 7 óra 30 perczkor meghalt

Nyilt-tér. *)

A Maternyi Lajos ur nyilatkozatára vonatkozólag, mely olyan mint a predikációjára: sok szó és kevés értelem, megjegyzem, hogy miután ő saját személye iránt már nem tudja az általános részvételt igénybe venni, hát egy árva fiu a helypótló.

A presbyteriumból azért léptem ki, mert a lelkész működését mindenkor az egyházra nézve károsnak felismertem, én az ő eljárását püspök választáskor is megvettem és azt mindenkor nyiltan ki is mondtam, no meg aztán nem nagyon kecsgető helyzet egy lelkész alatt presbyter lenni, a ki az egyházat egyre kompromittálja és daczára annak, hogy az E. M. K. E. ügy alkalmával az egész tanács ellene nyilatkozott, még is csapásként itt maradt az egyháznak és nem hágy fel konkolyt a buzába vetni; hanem Németországban az általam idézett módon hazudozik és némi könyörödmány reményében nem átalja e város ref. közönségét még a magyar nemzetiség rovására is rágalmozni, egy ilyen embernek nincsen az én vádamhoz szava, de van a magyar nemzetnek!

Hennel Samuel.

*) Ezen rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget.

Szerk.

Bérekocsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
3/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóiáig belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik, temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	40	30
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nap-pal menet vagy jövet kézi táskával	50	3
éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab melha után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszeszgyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöld-hez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső barom- és lövésártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai lakóházhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
minden további órára	40	30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítanak egy napnak.		

Vasuti kalauz

(1890 október 1-től.)
Budapesti idő debrecenihez Akérik 8 percczel.

DEBRECZENBŐL indul:

Budapest felé (gyv)	d. e.	8 ó. 27 p.
" " " "	d. u.	1 ó. 5 p.
Budapest-Nagyváral felé	este	10 ó. — p.
Csak Nagy-Varad felé	d. u.	3 ó. 35 p.
Szatmár felé	d. u.	3 ó. 30 p.
" " (gyors vonat)	este	8 ó. 04 p.
" " " "	éjjel	2 ó. 50 p.
Kassa felé	d. e.	6 ó. 31 p.
" " " "	este	7 ó. 40 p.
Nánás felé: (m. á. v. indóház	d. u.	3 ó. 22 p.
(vásártérről)	d. u.	3 ó. 38 p.
Hétfőn szer. (M. A. V. től	reggel	5 ó. 28 p.
dan, pénteken (Vásártérről	reggel	5 ó. 44 p.

BUDAPESTBŐL DEBRECZENBE indul:

személyvonat reggel	7 ó. 35 p.
d. u. (gyorsvonat)	2 ó. — p.
este (gyorsvonat)	9 ó. 25 p.

DEBRECZENBE érkezik:

Budapest felől	d. u.	3 ó. 07 p.
" " gyorsv.	este	7 ó. 19 p.
Budapest Nagy-Varad felől (gyorsvonat)	éjjel	2 ó. 35 p.
Csak Nagy-Varad felől	reggel	7 ó. 34 p.
Szatmárról	reggel	8 ó. 15 p.
" " " "	délben	12 ó. 21 p.
" " " "	este	9 ó. 35 p.
Kassáról	reggel	8 ó. 06 p.
" " " "	este	9 ó. 11 p.
Nánásról (Vásártérre	reggel	7 ó. 53 p.
(m. á. v. indóházba	reggel	8 ó. 01 p.
Hétfőn, szer. (vásártérre	d. u.	5 ó. 56 p.
dan, pénteken (M. á. v. indóházba	d. u.	6 ó. 05 p.
Debr. helyi vasut ind. MÁV-indóháztól	reggel	6.37, fél óránként közlekedik a nagyerdőig 5.40 estig.
A nagyerdőtől a MÁV-indóházáig inul reggel 7.7	közlekedik 2 óránként 5.41 perccel.	
Állomások: MÁV-vasut. Ispoltály, „Európa”, Me-	nyeház, „Hungária”, Kistemplom, Bika, Csokonai-szobor,	
Egymalom-utca, Honvédlaktanya, Gőzmalom- Margit-fürdő,	Nagyerdő.	

TÓTH GYULA

e l ő b b

TÓTH LAJOS és TARSÁ

vaskereskedés Debreczen, főplacz városház sarkán.

ajánl

Gazdáknak

mezőgazdasági eszközöket,

Gazdasszonyoknak

konyha felszereléseket,

IPAROSOKNAK

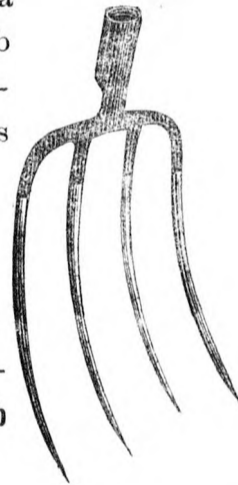
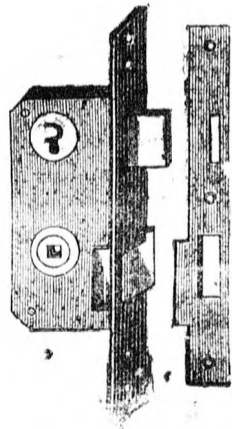
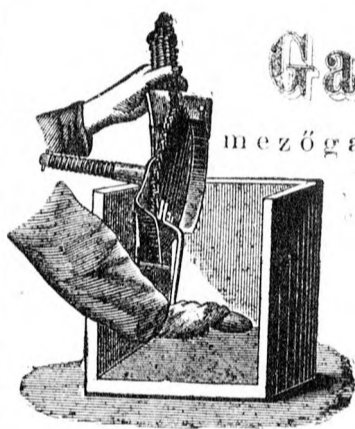
minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb acél szerszámokat, utóbbi-kért minden darab jótállás mellett.

ÉPÜLET-

vállalkozóknak

mindenféle vasalásokat vasban és rézben a leg szolidabb készítményekben.

Legjutányosabb árak.

**Eladó
akác-tűzifa**

és

g a l l y.

Értekezhetni ENGESZER JÓ-ZSEFF EL szt.-anna uteza 2266 sz. a. (Márton László ur házában.)

Báli szövetek és legyezők

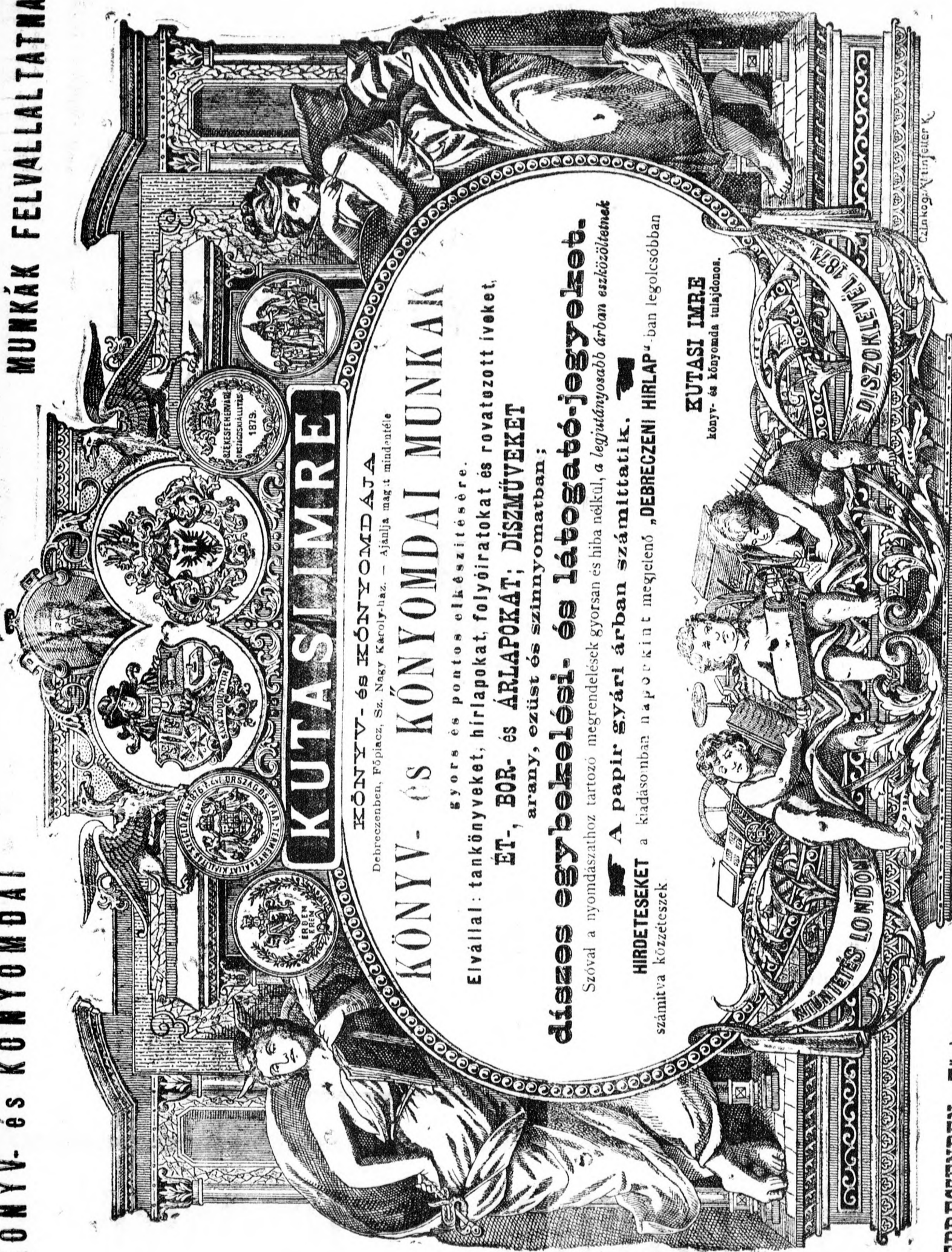
dús választékban és jutányos árakban

Jeney Gyulánál kaphatók.

||| Báli meghívók és tánczrendek |||

MUNKÁK FELVALLALTATNAK.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDAJA
Debreczenben, Főpiacz, Sz. Nagy Karoly-ház. — Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére.

Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott íveket,

ÉT-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DÍSZMŰVEKET
arany, ezüst és színnyomatban;

díszes egybekelési- és látogatató-jegyeket.

Szóval a nyomdáshoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek

HIRDETESEKET a kiadásomban napotként megjelentő „DEBRECZENI HIRLAP”-ban legolcsóbban számítva közléseszek

KUTASI IMRE
könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz

SZ. NAGY KAROLY-ház

||| gyorsan és jutányos áron készítettnek. |||

Debreczen, 1891. Nyomatott a kiadótulajdonos Kutasi Imréné.

De
Előfiz
M
level
egy
ny h

Si

házn
lan v
S
reggel
megh
volt s
A
tartoz
S
tékony
A
ékessé
A
papja
mellet
és álla
Magya
ezokká
B
papság
tisztele
mogató
s ugy
nemes
K
pásztor

A DEB

So
őreg ura
tudni vé
Ez
aram vil
ellenkező
Az
szemben
egy-egy
érti meg

a meg n
De
sem a H
A k
helyben
Nag
mes urier
fizetésért
a nélkül
gazdától
társalgás
saikkal m